

عنوان مقاله:

مناسبات جنسیتی در ذهنیت دانشجویان دانشگاه های شهر تهران

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات دانشگاه، دوره 1، شماره 3 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 34

نویسنده:

خدیجه کشاورز - استادیار جامعه شناسی، گروه مطالعات زنان، پژوهشگاه مطالعات فرهنگی، اجتماعی و تمدنی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

موضوع این پژوهش فهم ذهنیت دانشجویان نسبت به مناسبات جنسیتی است و چارچوب مفهومی آن از نظریه های نظم جنسیتی کانل و سلطه مذکر بوردیو اخذ شده است. داده های پژوهش با رویکرد کیفی و از طریق مصاحبه نیمه ساختاریافته با ۳۲ دانشجوی دختر و پسر در سه دانشگاه تهران، امیرکبیر و الزهرا واقع در شهر تهران جمع آوری و با روش تحلیل مضمون بررسی شدند. تحلیل مضمون مصاحبه های انجام شده ۱۱ مضمون فرعی و ۳ مضمون اصلی را آشکار کرد و نشان داد که دانشجویان در زمینه مناسبات جنسیتی، سه رویکرد متمایز دارند. گروه اول تبعیض جنسیتی را کم اهمیت می دانند و نابرابری جنسیتی را بر مبنای تفاوت طبیعی توجیه می کنند و با ارزش های مردسالارانه تباری کرده و از مسئولیت کمتر زنان در برخی حوزه ها رضایت دارند؛ گروه دوم، که بخش بزرگی از مشارکت کنندگان این تحقیق را تشکیل می دهند، به تبعیض جنسیتی حساس بودند. در میان این گروه، بیشتر دانشجویان دختر در زندگی خانوادگی و از کودکی تجربه زیسته ای مبتنی بر تبعیض داشتند یا با ورود به دانشگاه و بازار کار، با تبعیض جنسیتی مواجه شده بودند. بیشتر دانشجویان مرد این گروه نیز از امتیازات مردانه خود آگاه بودند. گروه سوم اقلیتی از زنان و مردان مشارکت کننده در پژوهش بودند که همچون گروه دوم، به تبعیض جنسیتی حساس بودند و در جهت کاهش آن تلاش می کردند. آن ها با فعالیت در انجمن های دانشگاه یا نوشتن در نشریات دانشجویی و ... برای برابری حقوقی زنان و مردان تلاش می کردند. با وجود این، ناامیدی نسبت به تغییر قوانین حتی در میان این کنشگران نیز مشهود است و در مواردی به سرخوردگی و تصمیم به مهاجرت آن ها منجر شده است. اغلب مشارکت کنندگان از نقش مثبت دانشگاه در تحولات ذهنیتی خود، به ویژه در حوزه مناسبات جنسیتی، گفته اند؛ اما دانشگاه بیشتر بستر تعاملات دانشجویی برای تغییر را فراهم می کند تا عاملیتی برای تغییر ارزش ها و نگرش های دانشجویان داشته باشد.

کلمات کلیدی:

مناسبات جنسیتی، تبعیض جنسیتی، دانشجویان، کنشگر زندگی خود

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1866878>

